

for Diebliffet maa ansees for brændende, nemlig angaaende Beskatningsforholdet mellem Kjøbstad og Land, men efterat denne Sag allerede er kommen til Forhandling her i Thinget ved 1ste Behandling af Finantsloven, og efterat den ærede Indenrigsminister paa en saa velvillig og forekommende Maade tildeels har besvaret den gjorte Forespørgsel, skal jeg indskrænke mig til nogle Bemærkninger, der væsentlig vilde gaae ud paa at supplere, hvad her er fremkommet, og navnlig paa at betegne min Stilling til denne Sag.

Det vil være det ærede Things Medlemmer bekendt, at der angaaende dette Spørgsmaal har været et stort Røre rundt om i Kjøbstæderne; om dette har været berettiget eller ikke, skal jeg paa Sagens nuværende Standpunkt ikke indlade mig paa at bedømme, men Factum er, at det har været tilstede. Det var derfor ganske naturligt, at der, da nyt Valg foregik, ogsaa rettedes en Interpellation til mig om, hvorledes jeg vilde stille mig med Hensyn til denne Sag, dersom den forekom i Rigsdagen. Jeg svarede dertil, hvad jeg troer enhver Rigsdagsmand bør svare, naar han vil fremtræde nogenlunde uafhængig ligeoverfor sine Vælgere, nemlig at hele Spørgsmaalet forekom mig saa indviklet, at det navnlig for mig stillede sig saa tvivlsomt, at jeg paa ingen Maade kunde give noget bestemt Bøfte om i den ene eller anden Retning at virke i denne Sag, men at jeg efter bedste Evne skulde søge at sætte mig ind i Forholdet, og hvis jeg fandt, at der virkelig maatte tale Noget for Kjøbstæderne, skulde jeg ikke undlade at hde dem den Understøttelse, som jeg fandt rigtig. Ibet jeg imidlertid saaledes har det friste Valg mellem at træde til den ene eller anden Side i denne Sag, indeholdt dog det Passerede for mig en meget stærk Opfordring til saavidt mulig at sætte mig ind i dette Forhold for at gjøre mig det klart, hvem af de stridende Parter der mulig kunde have Retten paa sin Side. Jeg har anvendt en ikke ganske ringe Tid til at søge at klare mig disse Spørgsmaal, jeg har samlet ikke saa Data, der kunde opstilles som Argumenter pro & contra, men det Hovedresultat, hvortil jeg er kommen, er, at det i det Mindste forekommer mig, at man paa Sagens nærvæ-

rende Standpunkt ikke kan sælde nogen bestemt Dom i denne Sag, hvorimod Regjeringen er den Eneste, der formaar at tilveiebringe de fornødne Oplysninger for at sætte Thinget istand til usforbeholdent at dømme om hele dens Sammenhæng, thi det er kun i Sammenhæng, at man kan bedømme den Berettigelse, der maatte være for den klagende Part. Ibet det imidlertid saaledes forekommer mig afgjort, at man ikke paa Sagens nærværende Standpunkt kan sælde nogen Dom, saa var det mig paa den anden Side meget paafaldende at see den store Inconseqvent, der angaaende dette Spørgsmaal gaaer igjennem hele Lovgivningen. Jeg sigter navnlig til 3 forskjellige Anordninger, der have været Gjenstand for Discussion, navnlig Erdn. af 1ste October 1802 angaaende Afgift af Besiddelse, Nytte og Brug; Lov af 20de Juni 1850 angaaende Vigningskat og endelig Lov af 29de Decbr. 1850 angaaende den Godtgjørelse, der tilkommer bekvarterede Kjøbstæder.

Hvad nu for det Første angaaer Erdn. af 1802, da har allerede den høitærede Indenrigsminister og flere Andre viist de forskjellige Inconseqventer, der bestaae efter denne Lov, og jeg skal derfor ikke videre opholde mig ved Detaillen deraf. Jeg skal kun bemærke, at det for Enhver, der gennemlæser den, maa være paafaldende, at man har fulgt aldeles forskjellige Beskatningsprinciper. Jeg skal kun fremhæve det ene Factum, at medens Hartkornsbekskatningen er sat ganske eens saavel for Landet som for Kjøbstæderne, er Bygningsafgiften, der jo væsentlig hviler paa Kjøbstæderne, beregnet efter en dersaa aldeles forskjellig Skala, idet Landmændenes Beskatning, der i det Væsentlige falder paa Hartkornet, er saaledes sat efter en fast Norm, idet man har taxeret Hartkornet til en fast Værdi, medens derimod Kjøbstædernes Beskatning er sat efter en varierende Skala, hvoraf den ganske naturlige Conseqvent har været, at i Tidens Løb er Afgiften af Hartkornet, som jo udgjør en meget væsentlig Deel, bleven staaende omtrent som hidtil, medens derimod Afgiften af Bygninger, der væsentlig hviler paa Kjøbstad-Eiendommene, altid har været i Stigen, eftersom Værdien af Kjøbstad-Eiendommene er tiltagen. Heraf har den gan-